

'Kur güncelleme yetersiz; ilaçta sıkıntı sürecekt'

Euro kurunda yüzde 37 artışla oluşan fiyatın sürdürülebilir olmadığını savunan ilaç işverenleri, iskontonun da 10 puan düşürülmesini istiyor

Kamunun ilaç alımlarında uygulayacağı Euro kurunun 4,58 TL'den 6,29 TL'ye yükseltilmesini yetersiz bulan ilaç sanayicileri, karara tepkili. Sanayiciler, Euro kuru 15 lira seviyelerindeyken 6,3 liralık kur üzerinden oluşacak fiyatlarla, piyasada bulunamayan ilaç sorununun çözüme kavuşturulamayacağını ve sıkıntının süreceğini söylüyor. SGK'ya, eşdeğer ilaçta yüzde 28, re-

ferans ilaçta da yüzde 41 oranında uygulanan iskontolarda 10 puan indirimle gidilmesinin, az da olsa rahatlama yaratacağını belirten ilaç sanayicileri, bu yolla ilaç fiyatlarında ilave bir artışın da yaşanmayacağına işaret ediyor. Sanayicilere göre, son 5 yıldaki düşük güncellemelerle, firmaların kurdan dolayı yaşadığı kayıp yüzde 70'e yaklaştı.

YASEMİN SALİH/02

Nezih Barut/İEİS: Bu tablo sürdürülebilir değil. İskonto oranları indirilir, yılda iki kez güncelleme yapılırsa, hem sektör hem de piyasa rahatlar.

Hakan Koçak/Koçak Farma: Yeni yatırım, bundan sonra zor olacak. İhracatta da sıkıntıya girdik.

Güldem Berkman/Amgen Türkiye-Gensenta: Güncel kurla makas çok açıldı. Öngörülebilirlik ortadan kalktı.

İLAÇ İŞVERENLERİ KUR GÜNCELLEMESİNE TEPKİLİ: 10 puanlık SGK iskonto indirimi sektöre ilaç olur

İlaç fiyatlarını bir yıl boyunca belirleyecek kur güncellemesi yapıldı. İlaç endüstrisi güncel Euro kuru 15 TL'nin üzerindeyken gelen 6,29'luk sabitlemeye isyan etti. İEİS Başkanı Nezh Barut, "Bu kur ile yüzde 37 zam alındı. Bizim talebimiz buna 10 puan daha eklenmesi. Bunun da SGK iskonto oranıyla yapılması, enflasyon endişesini ortadan kaldıracaktır" dedi.

YASEMİN SALİH

İlaç sektörü, Eylül 2021'den bu yana raflarda ürün sıkıntısına neden olan kur güncelleme takviminde yine mutlu sona ulaşamadı. Her yıl şubat ayının ikinci haftasında Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) yıl boyunca geçerli olacak ilaç fiyatlarının temelini oluşturan Euro kurunu belirliyor. 2021'in son çeyreğinde artan kur nedeniyle bu yıl güncelleme trafiği daha yoğun oldu. Sektör son beş yıldır kararnameye uygun artış alamadığı için ciddi kayıplar yaşadığını dile getirirken, kur sabitlemesinin yılda bir kez değil, en az iki kere yapılmasını da talep etti.

14 Şubat hediyesi sevindirdi

TİTCK'nın Türk ilaç sektörüne 14 Şubat hediyesi Euro/TL kurunu 6,2925'te sabitlemek oldu. Bu da ilaç fiyatlarında yüzde 37'lik artış anlamına geliyor. TİTCK'nın yaptığı güncellemeyle "Kararnameye uygun" diye nitelendiren ilaç sektörünün temsilcileri, en az 10 puanlık ek desteğe ihtiyaç olduğunu altını çizdi. DÜNYA'ya konuşan sektörün önde gelen isimleri, "Bunca yıldır feragat ediyoruz. Eğer her yıl artışı kararname oranında alsaydık şu anda ortam çok daha farklı olurdu" dediler.

Barut: Sürdürülebilir değil

İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikası (İEİS) Yönetim Kurulu Başkanı Nezh Barut, ilaç fiyatlarında gelinek noktayı, "Sürdürülebilir değil" diye nitelendirdi. Barut, "Şu anda Euro/TL sabitlemesini 6,29 olarak aldık. Bu oran güncel Euro kurunun yarısı bile değil. Bu durum sektör için sürdürülebilir değil. Yüzde 37 civarında artış yapılmış oldu. Bizim teklifimiz en azından bir 10 puan daha artırmak. Yani yüzde 47 artış olması. Çünkü her yılın son üç ayında kur artıyor" dedi.

Nezh Barut

Dr. Hakan Koçak

Sıkıntı giderek büyüyecek

Ankara'da haftalardır yaptıkları görüşmelerde kendilerine, "Enflasyona neden oluyorsunuz" tepkisinin verildiğini vurgulayan Barut, şöyle devam etti: "Biz de o zaman SGK'nın aldığı iskonto barmemlerinde indirim olsun dedik. Şu anda eşdeğer ilaçta yüzde 28, referans ilaçta 41 iskonto yapılıyor. O zaman iskontodan 10 puan düşünelim dedik. Elbette bunun karşılığında sektörün Maliye'ye ilave olarak yüzde 10 civarında yükü olacak. Yani bu, yaklaşık 5 milyar TL'ye yakın. Ancak diğer yandan bu karşılanmazsa ilaçta sıkıntı çekilir. Şu anda da çekiliyor."

Her alanda maliyet arttı

Türkiye'de hiçbir sektörde böyle bir kur sabitlemesinin söz konusu olmadığını vurgulayan Barut, sektöre yansıyan maliyet artışı düşünlüğünde ilaç üreticisinin büyük sıkıntı yaşadığına dikkat çekti. Barut, "Ben bugün Euro/TL kurunda 15'in üzerinden ithalat yapacağım. Ambalajdan aktif maddeye, lojistiğe kadar her alanda maliyetlerim artmış. THY'nin yaptığı zam belli. Her şeyin arttığı bir ortamda bunu nasıl sürdürebileceğimizi biri bize söylesin. Her yıl fe-

dakarlık yaptık. Hiçbir zaman alamamız gereken fiyatı alamadık. Son 5 yılda alınması gereken fiyat alınsaydı şu anda yüzde 67 artış olması gerekirdi. Yüzde 37,43 soruna çözüm olmayacak. Bu dönemde en azından sektöre yüzde 47 avantaj sağlaması gerekiyor" sözleriyle tepkisini dile getirdi.

Beş yılda kayıp yüzde 68

İEİS Yönetim Kurulu Başkanı Nezh Barut, sektörün son 5 yılda kurdan kaynaklanan kaybının yüzde 68 olduğunu vurguladı. "Bunu yılda bir kez yapılacak güncellemeyle telafi etmek mümkün değil" diyen Barut, şöyle devam etti: "Kur konusu detay gibi görülebilir ama TİTCK'nın mevzuattan kaynaklanan aldığı karardır. Oysa SGK'nın kararı başka. Geçen hafta Ankara'da yaptığımız görüşmelerde yılda birkaç kez güncellemeyle ilgili talebimizin karşılık bulduğunu, sesimizin anlaşıldığını gördük. Üç bakanlıkla ayrı ayrı görüşüyoruz. Umarız bir an önce gerekli adımlar atılır. İskonto oranlarında 10 puanlık indirim yapılır, güncelleme de en az yılda iki kereye çıkarılırsa hem sektör hem de piyasa rahatlar."

Koçak: Geçmişten kayıp var

Koçak Farma CEO'su Dr. Hakan Koçak da sektör olarak uzun süredir üç bakanlıkla aynı anda görüşmeler yürüttüklerinin altını çizerek, "Sıkıntı bu seneden kaynaklanmıyor. Geçmişten gelen kayıplar var" diye konuştu. Koçak, 2019'a kadar ilaçta kur belirlenirken yıllık kurun yüzde 70'inin dikkate alındığını ancak bu tarihten itibaren oranın yüzde 60'a düşürüldüğünü ifade ederek, "Üstelik buna da uyulmadı. Geçen yıl da yüzde 26 yerine yüzde 20 verildi bize. Kararnameye uygun artış alamadık bugüne kadar. Birikim oluştu. Bu kez kararnameye göre yapıldı ama realiteyle çok farklı. Sektör bu artıştan memnun olmadı" açıklamasını yaptı.

Sektörü rahatlatacak formül

Enflasyona etki etmeyecek iskonto indirimi formülünün sektörü de rahatlatacağını anlatan Koçak, ilacın bulunabilirliği açısından sektörün sürdürülebilirliğinin önemli olduğuna dikkat çekti. Koçak, bu rahatlatmanın yatırım iştahını da etkileyeceğini vurguladı ve şunları söyledi: "Sektör son yıllarda ciddi yatırımlar yaptı. Özellikle biyoteknoloji alanında büyük yatırım yapan firmalar var. Bunlar katma değeri yüksek ürünlerin Türkiye'de üretilmesini sağlayacak yatırımlar. Ancak bu yatırımların yapılması için bir girdiye ihtiyaç var. Sattığı ilaçtan kar etmesi lazım ki yatırımlarına devam etsin. Yeni yatırımlar da bundan sonra zor olacak. Diğer yandan biz ilaç ihraç etmek için zorlanıyoruz. Çünkü müşteri Türkiye fiyatlarını referans alıyor. Benim ülkemde de bu fiyata satın diyor. İhracatta da sıkıntıya girдик."

Öngörülemez ülke gibi görünmek büyük sorun!

İlaçta yerli üretici kadar yabancı firmaların da gündemi kur güncellemesi. Amgen Türkiye ve Gensenta Genel Müdürü Güldem Berkman, asıl konunun "öngörülebilirlik" olduğuna dikkat çekti. DÜNYA'nın sorularını yanıtlayan Berkman, "Türkiye'de bizim için artık öngörülebilirlik de çok önemli hale geldi. Neticede regülasyon ne diyor ve bu regülasyona harfi harfine uyuluyor mu? Artık buna bakılıyor. Bu bakımdan eğer TİTCK, 2022 için yüzde 37,4 değil de 36 açıklasaydı büyük sorun olacaktı. Geçmiş dönemde 26 yerine 20 vermek gibi örnekler yaşadık. Bu kadar zorlayıcı ve öngörülemez bir ülke gibi görünmemiz hoş değil" ifadelerini kullandı. Berkman, 6,2925'lük Euro kurunun güncel kurdan uzak olduğunu söyleyerek, "Yeni güncel kurla aradaki makas çok geniş. Yıl ortalaması 10,5 gibi kabul edildi. Bunu çözecek bir pansuman çözüm lazım. O pansuman çözüm de en azından makasın daralacağı zamana kadar iskontoların revize edilmesi" dedi.